ANG Bayan
Pahayagan ng Partido Komunista ng Pilipinas
Pinapatnubayan ng Marxismo-Leninismo-Maoismo

Bolyum LVI Ihap 22
Nobyembre 21, 2025
www.philippinerevolution.nu

EDITORYAL

Pandayon an kusog han katawhan ha butnga han grabe nga pampulitika nga krisis han rehimen US-Marcos

Ginbabay-og han grabe nga pampulitika nga krisis an rehimen Marcos. Kasunod ini han pagbuksas han hadto anay niya alyado ngan surugu-on ha kongreso nga hi Marcos mismo an aada ha pungkay han dako nga burukrata kapitalista nga sindikato ha gubyerno nga nakolekta han kikbak ngan suhol ha gatus-gatos kabilyon nga piso nga mga proyekto nga imprastruktura. Waray igkatigda han katawhan ini nga pambubuksas, kundi mas ginsung-an an ira naglalarab nga kangalas ha engrande nga iskema han korapsyon ngan pangawat ni Marcos ha kwarta han katawhan.

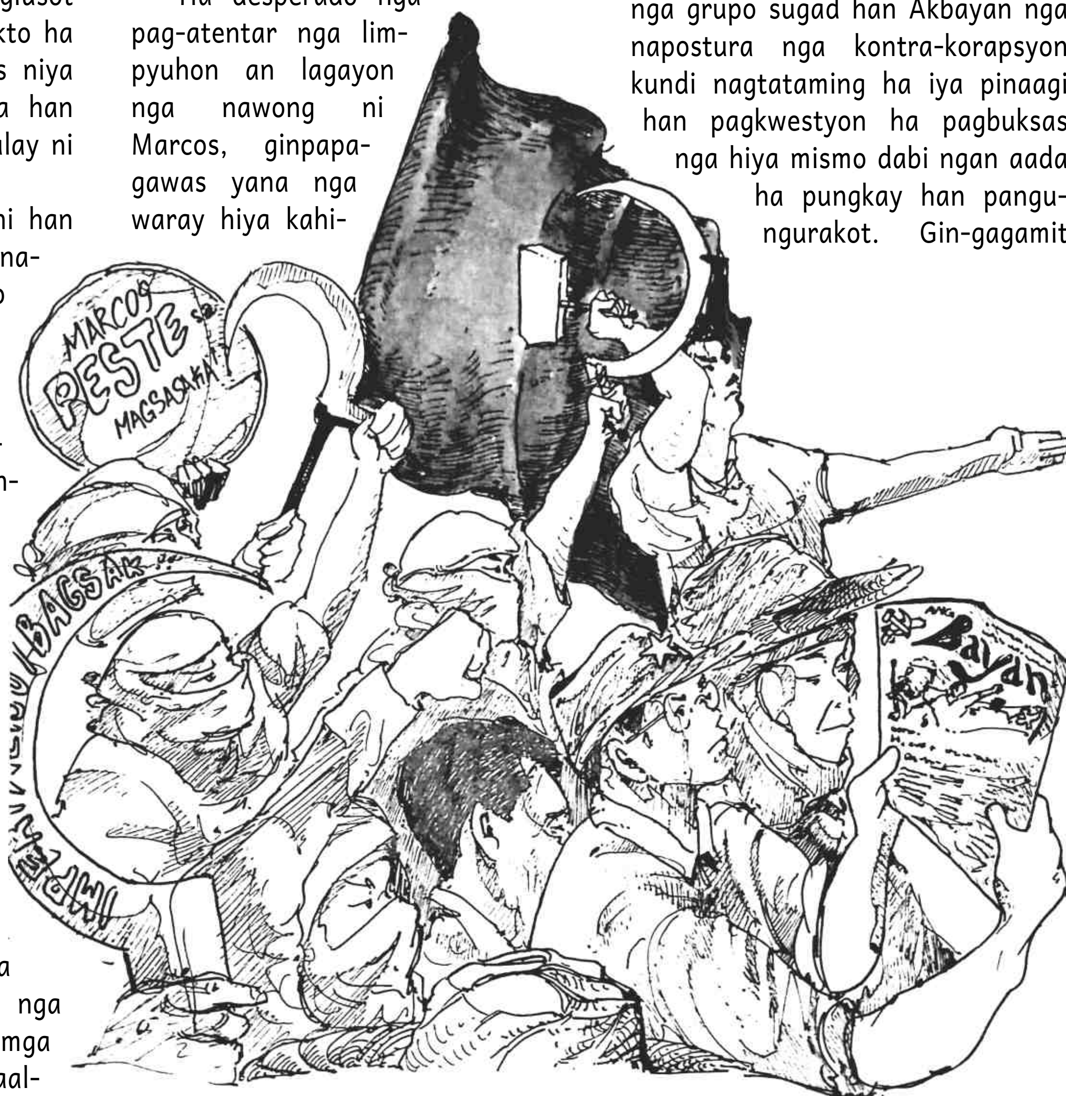
Tungod kay hiya an gin-gipit ngan ginlaglag ni Marcos, nagyakan hi hadto anay kongresman Zaldy Co nga hi Marcos mismo an nagmando ha iya, komo pinuno han komite ha badyet ha kongreso, nga maglusot hin ₱100-kabilyon nga proyekto ha badyet han 2025. Iginbuksas niya nga hiya mismo an nagdara han marumaleta nga kikbak ha balay ni Marcos ngan ha Malacañang.

Natupo ngan kapareho ini han nahiuna nga testimoniya ha senado ni Roberto Bernardo, hadto anay hitaas nga upisyal han Department of Public Works and Highways (DPWH) nga bilyun-bilyon kapiso nga kikbak ha mga proyekto nga pan-imprastruktura an gindeliber niya ha mga yawe nga upisyal han Malacañang.

Ginsakyan han mga lider han Iglesia ni Cristo an hiluag nga kagiusan protesta kontra ha korapsyon. Ginhakot ha Luneta an mga membro hini agud magparayaw ngan pahimatnungan hi Marcos nga diri gipiton an mga negosyo hini nga nabuksas nga kasosyo han mga Discaya ha mag-anomaliya nga proyekto. Sinakay liwat an mga Duterte ngan iba nga nakakaalyado hini nga grupo nga kontra-Marcos para manguna ha rali ha pag-atentar nga magsulsol ha mga upisyal militar nga talikuran hi Marcos.

Ha desperado nga pag-atentar nga limpyuhon an lagayon nga nawong ni Marcos, ginpapagawas yana nga waray hiya kahibaruan ha bilyun-bilyon kapiso nga kikbak nga gindadara ha palasyo, ngan nga gin-gamit la an iya ngaran han mga suok niya nga upisyal. Ha kalisang, tigda nga gintanggal an pinakahigtaas nga upisyal han gabinete, sekretaryo ha badyet ngan pira nga yawe nga upisyal, butang nga nagdudugang ngan nagpapahilarum ha mga butak ha barkadahan nga Marcos.

Nalilisang yana an Malacañang nga itago an bukid han kwarta nga ginkurakot ni Marcos ha pondo han katawhan. Kabakyang niya an pira nga grupo sugad han Akbayan nga napostura nga kontra-korapsyon kundi nagtataming ha iya pinaagi han pagkwestyon ha pagbuksas nga hiya mismo dabi ngan aada ha pungkay han pangungurakot. Gin-gagamit

nira nga panhadlok an posibilidad nga sumaliwan an pareho nga maraut nga hi Sara Duterte agud ulangon an panawagan han katawhan nga tapuson an rehimen US-Marcos.

Nagkikita an imperyalista nga amo ni Marcos. Pinaagi han kontrol hini ha AFP, padayon nga nagpapabilin nga bug-os an suporta han US kan Marcos. Dara hini an linya nga iskema han China an "destablisasyon" kontra kan Marcos. Sugadpaman, nakaandam ini nga igbalhin an suporta ha iba nga paksyon nga padayon nga mag-uundong ha interes ha ekonomiya, pulitika ngan militar han US ha nasud. Mahugot ini nga nakasumpay ngan nahatag hin pondo ha grupo nga Akbayan komo reserba nga kabayo hini, bisan pa nagpapabilin nga opsyon nga palingkuron an paksyon nga mas militarista, labina agud direkta nga puypuyon an natikakusog nga progresibo ngan patriyotiko nga kagiusan masa.

Diri nahunong an agos han mga protesta nga kontra-korapsyon. Padayon an mga *walkout* ngan gios protesta han mga kabatan-unan nga estudyante ha magkalain-lain nga parte han nasud. Nabutho an hiluag nga paggios han mga trabahador, mga kablas nga komunidad, ngan han magkalain-lain nga demokratiko nga klase ngan sektor. Pasista nga kamadarahug ngan panhadlok an igintatapo han rehimen Marcos para pamingawon an natikakusog nga tingog han katawhan.

Ha Nobyembre 30, adlaw han paghandum kan Andres Bonifacio, bayani han Pilipino nga anakbalhas, ginlalauman an utro nga pagbaha han katawhan ha Luneta ngan magkalain-lain nga dapit han nasud para igpakita an kangalas ha korapsyon. Subay ha panawagan nga papagbatunon an ngatanan nga dabi ha korapsyon, mas natikakusog an guliat han katawhan agud patalsikon o papagbul-iwon hi Marcos ngan Duterte.

Nagsasamwak yana an panawagan para tukuron an usa nga "transition council" o konseho nga pantransisyon, nga magdudumara ha estado ngan mag-aandam han proseso ha pagtukod han bag-o nga gubyerno. Espiho ini han hilarum nga pagkadismaya kawaray pagtapod han hiluag nga katawhan ha mga ligal nga proseso han naghahadi nga estado ngan ha mga gin-eleher nga upisyal han gubyerno. Samtang natikaiha an krisis han naghahadi nga sistema ilarum ni Marcos, piho magkukusog an konsensus para hini han magkalain-lain nga saray han katilingban Pilipino.

Ig-aanak ngan mahihitsura ini nga potensyal nga konseho han proseso han pagpapatalsik ha rehimen US-Marcos. Kun makab-ot, magigin bag-o nga natad ini han pakigbisog para ha ginhihingyap nga mga pagbabag-o. Kinahanglan ig-insister han katawhan an demokratiko nga pagrepresentar kontra ha dominasyon hini han mga naghahadi nga klase. An kusog han demokratiko nga mga sektor nga ginpupundar ha kagiusan nga kontra-korapsyon ngan burukrata kapitalismo, magigin puhunan ha mga pakigbisog ha tidaraon.

Importante gud, kun sugad, nga pakusgon han katawhan Pilipino an ira organisado nga ranggo ngan an hiluag nga kagiusan protesta agud patalsikon hira Marcos ngan Duterte. Krusyal an pira kabeses pa nga pagrayhak ngan paghiluag han pagpartisipar han masa nga trabahador, kablas ha syudad ngan parag-uma ha kabaryuhan, nga amo an nahiaagum han pinakagrabe nga hampak han korapsyon. Ini an piho nga magbabay-og ha paghahadi ni Marcos. Dako an ayat ha mga estudyante nga kumadto ha mga pabrika, komunidad ngan kabaryuhan, agud bumulig ha pagpukaw ngan pagpapagios ha milyun-milyon nga katawhan.

Pahitas-on an kapukawan han katawhan hiunong ha makaklase nga pag-analisar ha bagakolonyal ngan bagapyudal nga pankatilingban nga sistema ha Pilipinas. Kinahanglan pahilarumon an pankasaysayan nga kahibaruan hiunong ha pag-ato han katawhan ha dunot nga reaksyunaryo nga estado, ngan panginahanglan para ha rebolusyunaryo nga pakigbisog para hul-os nga bag-uhon an sistema.

Maupay gud an sitwasyon para ha Partido ngan mga rebolusyunaryo nga pwersa. Kinahanglan hakbuton an higayon agud pakusgon an Partido ngan an kabakyang hini nga mga sikreto nga organisasyon masa, agud magserbe nga puthaw nga rubas ngan makusog nga balayan ha panmaihaan nga pakigbisog. Kinahanglan pakusgon an panawagan nga kumadto ha kabaryuhan agud didto padayon nga igpundar an organisado ngan armado nga kusog han katawhan, ngan igtanum an liso han gubyerno han katawhan ngan han talwas ngan demokratiko nga kaayusan. AB

ANG Bayan

Bolyum LVI Ihap 22 | Nobyembre 21, 2025

Igin-gagawas an Ang Bayan ha lenggwahe nga Pilipino, Bisaya, Iloko, Hiligaynon, Winaray ngan Ingles.

Nakarawat an Ang Bayan han mga kontribusyon ha porma han mga artikulo ngan balita. Gin-aaghat liwat an mga mambarasa nga magpaabot hin mga suson ngan rekomendasyon ha ikauuswag han aton mantalaan.

Gin-uunod

Editoryal: Pandayon an kusog han katawhan ha butnga han grabe nga pampulitika nga krisis han rehimen US-Marcos 1
Marcos, Duterte, ginpapabul-iw ha pwesto 3
5,500 estudyante, nag-*walkout* ha Baguio City 4
Organisasyon ha Hacienda Luisita, ginpadig-on 4
Mga protesta 4
Pandambong, gamot han kalamidad ha Cebu 5
Baha han korapsyon kada may kalamidad 6
Ha dagmit nga pulong 7
Balita han DRK naabot tubtub France 8
Asembleya han KM ha Metro Manila, nahimo 8
US, switik nga ginpapapintas an panginginlabot 8
Kontrapyudal nga pakigbisog ha Isabela 9
Organisador han parag-uma ha Isabela, gin-aresto 10
Aset, napatay han BHB ha Negros 10
Armado nga sumpakiay ngan henosidyo ha Sudan 10

An Ang Bayan igin-gagawas duha kabeses kada bulan han Komite Sentral han Partido Komunista ng Pilipinas

ang.bayan@cpp.ph

Komo Hadi ngan Reyna han Korapsyon

Marcos, Duterte, ginpapabul-iw ha pwesto

Dayag na nga iginpapanawagan han Bagong Alyansang Makabayan (Bayan) an pagbul-iw ha poder ni Presidente Ferdinand Marcos Jr ngan Bise Presidente Sara Duterte tungod ha pagkakadabi nira ha hiluagan nga korapsyon ha gubyerno. Pag-insister han alyansa, komo hadi ngan reyna han korapsyon, kinahanglan hira tanggalon ha pwesto ngan prisuhon ha pagdambong ha pondo han katawhan.

Dismayado an katawhan Pilipino tungod kay pira kabulan na an nakalabay tikang han magtikang an mga "imbestigasyon" waray pa gihapon napapagbaton ngan napipriso. Nagtuturudlukay an mga dabi ha anomaliya ngan gin-gagamit an mismo mga ahensya ngan komisyon han gubyerno para ha hiluagan nga cover-up. Waray tinuod nga pagpapabaton ngan hustisya nga nakakab-ot samtang aada ha poder hira Marcos ngan Duterte.

Iginduduso han Bayan an pagtukod han usa nga "transition council" nga masaliwan ha pagdumara ha gubyerno ngan mag-uundong ha interes han katawhan Pilipino kun mapatanggal an mga puno nga kawatan. Bubug-uson an konseho han mga indibidwal ngan grupo nga nagtataglawas ha demokratiko nga mga sektor nga nanguna ha kagiusan kontra korapsyon ngan kagiusan nga magpapatanggal ha mga Marcos ngan Duterte.

An mga pasabog ni Zaldy Co

Dinugang ha kangalas han katawhan an pasabog ni hadto anay Rep. Zaldy Co nga direkta nga nagtutdo kan Marcos komo upisyal nga may pinakadako nga "insertion" ha badyet para ha 2025. Sering niya, ginsugo hiya ni Marcos nga maglusot hin ₱100 kabilyon nga iginsaad ha iya han patod ni Marcos nga hi Martin Romualdez.

Nagpagawas liwat hi Co han listahan han mga proyekto diin nahingadto an ₱100 kabilyon nga pondo nga iginpalusot ni Marcos. Ini nga ₱81 kabilyon nakalista para ha imprastruktura, diin 80% mga proyekto nga *flood control.* Sering niya, nakuha hi Marcos hin 25% kikbak hini nga mga proyekto. Usa hi Co ngan mga kompaniya han iya pamilya ha nakahakin han gatus-gatos nga kontrata ha *flood control* ngan iba nga imprastruktura.

Kahuman an pasabog ni Co, gintanggal ni Marcos an iya Executive Secretary nga hi Lucas Bersamin ngan apo niya nga hi Adrian Bersamin, sugad liwat an sekretaryo ha badyet nga hi Amenah Pangandaman ngan partner niya nga *undersecretary* han edukasyon nga hi Trygve Olaivar. An upat an gintutdo ni Co nga opereytor ni Marcos ha paghakin han bilyun-bilyon nga kikbak.

Natikahiluag nga panawagan para ha baratunon

Dirudiretso an dagko ngan gudti nga paggios nga iginlalansar ha Metro Manila ngan mga prubinsya para manawagan han baratunon. Damo ha mga aktibidad ginpamunuan han mga organisasyon nga kaparte han Kilusang Bayan Kontra Kurakot (KBKK).

Gatus-gatos nga katawhan han National Capital Region (NCR), prinsipal tikang ha ranggo han mga trabahador ngan kablas ha syudad, an nakig-usa ha Lakbayan ng Mamamayan Kontra Korapsyon hadton Nobyembre 7. Nagmartsa hira ngadto ha Mendiola. Hito liwat nga adlaw, ginkadto ngan ginprotestahan han KBKK an Office of the Ombudsman ha Quezon City. Nagprotesta an mga trabahador pankalibsugan ha magkalain-lain nga ospital ngan an mga magturutdo tikang ha 212 nga eskoylahan ha NCR. Ginios liwat an mga trabahador ngan unyon ha Laguna.

Hadton Nobyembre 14, usa nga martsa an utro gna ginlansar ngadto ha Mendiola. Hito nga adlaw, nagkamayda liwat han mga paggios ha pito nga syudad ha Metro Manila; ha Pampanga, Cavite, Laguna ngan ha syudad han Iloilo, Cebu ngan Davao. Iginhimo liwat han mga trabahador, migrante ngan estudyante ha STEM (Science, Technology, Engineering and Mathematics) an koordinado nga paggios hito nga adlaw. Naglansar naman han mga “protesta nga humaw-as” an mga trabahador ha kada tagsa nira nga lugar nga gintatrabahuan.

Hadton Nobyembre 16, sumobra-kumulang 3,000 nga indibidwal an pinartisipar ha ikaduha nga dalagan kontra ha korapsyon ha UP Diliman. Usa nga konsyerto kontra anomaliya an iginlansar ha Angeles City ha Pampanga hito nga adlaw. Ha susrunod nga adlaw tikang Nobyembre 17, naglansar an mga grupo han parupangisda hin protesta ha baybayon han Manila Bay.

Hadton Nobyembre 17 ngan 18, utro nga ginios an mga kabatan-unan ha bug-os nga nasud ha pangunguna han Youth Rage Against Corruption. Samtang hadton Nobyembre 20, nagprotesta an grupo han kababayin-an ha Quezon City. AB

5,500 nga estudyante, nag-*walkout* ha Baguio City

Duruyog nga nag-*walkout* an aada ha 5,500 nga estudyante tikang ha Benguet State University, Saint Louis University-Maryheights Campus ngan Main Campus, University of the Philippines-Baguio, ngan University of the Cordilleras, University of Baguio hadton Nobyembre 18. Kaparte an *walkout* han pagsalin-urog ha International Students' Day hadton Nobyembre 17.

Naglansar han programa an mga kabatan-unan nga estudyante ha kada tagsa nga unibersidad, antes magmartsa tipakadto ha Malcolm Square para ha usa nga sentralisado nga programa. Ginkundenar han mga kabatan-unan an hiluagan nga korapsyon ha gubyerno ngan nagpapadayon nga kawaray baratunon ngan hustisya. Nanawagan liwat hira para ha dugang nga badyet ha edukasyon ngan ginkundenar an "mallification" o pribatisasyon han pampubliko nga merkado han Baguio ngan pagmimina han mga langyaw nga kompaniya ha kabukiran han Mankayan.

Labot ha *walkout* ha Baguio City, naglansar liwat hin makasaysayan nga *walkout* an 400 nga estudyante han University of Eastern Philippines ha Northern Samar hadton Nobyembre 17.

Ha Manila, gatus-gatos nga kabatan-unan, ha pangunguna han Youth Rage Against Corruption (YRAC), an nagmartsa ngadto ha Mendiola. Nagkamayda liwat hin mga aktibidad ngan protesta an mga kabatan-unan ha Tarlac, Pampanga, Laguna ngan Quezon, ha mga syudad han Cebu, Iloilo, Tacloban ngan Davao. Samtang, ginsukna han mga grupo an susrunod nga mga *bomb threat* ha mga unibersidad ngan eskoylahan ha pag-atentar nga idiskaril an ira mga protesta.

Ha Nobyembre 21, nakatalaan nga iglansar han mga grupo han kabatan-unan ngan estudyante an usa nga nasyunal nga adlaw han *walkout* ngan paggios. Nanindugan an mga estudyante nga padayon hira nga magios tubtub nga waray napapagbaton ngan diri napapatanggal ha pwesto hira Ferdinand Marcos Jr ngan Sara Duterte. Mapartisipar hira ha Baha sa Luneta 2.0 ha Nobyembre 30. AB

Organisasyon han parag-uma ha Hacienda Luisita, utro nga ginpadig-on

NANUMPA AN MGA bag-o nga eleher nga lider han Alyansa ng Manggagawang Bukid ng Asyenda Luisita (AMBALA) hadton Nobyembre 16 ha usa nga katitirok ha Barangay Lourdes, San Miguel, Tarlac City.

Gintuman ini ha katitirok agud handumon an masaker hadton 2004 diin pito nga parag-uma ha Hacienda Luisita an napatay ha panmusil han mga pwersa han estado. Nakawelga hadto an United Luisita Workers Union ngan Central Azucarera de Tarlac Labor Union komo baton ha iligal nga pagtatanggal ha 326 nga unyonista. Baton liwat an welga ha baga-uripon nga suhol han kompaniya, nga hadto naabot hin ₱9.50 kada adlaw.

Kahuman han katitirok, nagmartsa an mga parag-uma ha mga kakalsadahan han Tarlac City. Dara nira an ira mga panawagan para ha katungod ha tuna, pakabuhi ngan urukyan.

Igin-eleher an bag-o nga mga lider han Ambala ha asembleya hini hadton Nobyembre 15 nga ginpartisiparan han mga membro tikang ha magkalain-lain nga barangay. Kadak-an han mga bag-o nga lider kababayin-an. Aada ha ira sugbong yana an pagbawi ha kadaugan han welga nga katawhan ngan pagpaparayhak ngan pagpapakusog han organisasyon.

Paglubong kan Enrile ha Libingan ng mga Bayani, gintipahan. Narunapulo nga organisasyon ngan indibidwal an nagpahayag han ira pagtipa ha larang nga paglubong kan Juan Ponce Enrile ha Libingan ng mga Bayani ha Nobyembre 22. Hi Enrile an ginkakangalsan nga arkitekto han balaud militar, parupanmatay ngan paragdambong han kalibungan ngan kwarta han katawhan. Namatay hiya hadton Nobyembre 13 ha edad nga 101.

Protesta kontra ha iligal nga tanggalay ha Calabarzon. Nagprotesta an mga trabahador tikang ha Pamantik-KMU ha atubangan han National Labor Relation Commission ha Calabarzon hadton Nobyembre 17. Igintuman nira ini ha pagbista han ahensya ha mga kaso han iligal nga tanggalay ha Lazada, Shopee, ngan Coke.

Diniretso an grupo ha upisina han DPWH IV-A agud kundenahon an hiluagan nga korapsyon ha mga proyekto nga pan-imprastraktura.

***Silent protest* han mga magturutdo ngan mga empleyado ha CEU.** Ha naglabay nga mga semana, nagsab-ong an mga magturutdo ngan empleyado han Centro Escolar University Faculty and Allied Workers Union ha ira mga bado han mga panawagan para ha disente nga umento ha sweldo, pagpapasulong han *collective bargaining agreement* (CBA) ngan iba pa nga katungod han mga magturutdo ngan empleyado. Baton ini han unyon ha pagdiri han administrasyon nga igundong an usa nga mahinungdanon nga CBA para ha 2025-2030.

Paggios kontra ha COP30. Nagmartsa an mga grupo nga kontra-imperyalista tikang Kalaw Avenue ngadto ha embahada han US ha Manila hadton Nobyembre 15 komo pakikig-usa ha Global Day of Action for Climate Justice. Kaparte an paggios han internasyunal nga kampanya kontra ha 30th Conference of the Parties o COP30 nga ginhihimo ha Belem, Brasil. An COP30 miting han mga nasud nga nagsaad nga magios atubangan han *climate change.*

Pandambong ha kalibungan ngan pondo han katawhan an tinuod nga hinungdan ha kalamidad ha Cebu

Hadin Nobyembre, ginlasurbo an nasud han magkasunod nga bagyo nga Tino ngan Uwan. Nagdurot ini hin grabe nga destroso ha agrikultura, imprastraktura, kabablayan ngan eskoylahan. Nagpatay ini hin damo nga kinabuhi ngan nagpalayas han gatus-gatos tikang ha ira mga komunidad.

Ha Cebu, diri mamenos ha 6,000 nga balay an naruba, samtang 2,812 an tala nga nahibang han umigo an bagyo nga Tino hadton Nobyembre 4. Nahiagum han grabe nga baha ngan katimpag han tuna ha 40 nga barangay. Katupong han atop an narumpagas nga baha ha pira nga subdibisyon nga nagpalutaw ha narunapulo nga sarakyan. Burubug-os nga mga balay an nahianod ha Mandaue City, Danao City, Talisay City ngan Liloan, sugad liwat ha Consolacion ngan Asturias.

Ha kabug-usan, inabot ha 232 nga indibidwal an napatay ngan 112 an nawawara. An 158 ha napatay ngan 58 nga nawawara tikang ha Cebu.

Kataliwan han pira kaadlaw, utro nga naigo an isla han bagyo nga Uwan. Nagdurot an bagyo han katimpag han tuna ha Naga City ngan karuba han mga imprastraktura ha San Remigio, Medellin ngan isla han Caubian ha Lapu-Lapu City.

An susrunod nga trahedya diri la durot han pagbabag-o han klima kundi resulta han pandambong ha kalibungan ngan ha pondo han katawhan han naghahadi nga mga klase ha Cebu ngan nasud.

Waray wantas nga pagruba ha kabukiran ngan kadagatan

Ginpagrabe han masobra duha kadekada nga pagkwari ha hitaas nga parte han katunaan ha prubinsya an pagbaha ngan pagtimpag han tuna. Diri mamenos ha 15 nga kompaniya an presente nga naghihimo han hiluagan nga pagkukwari ha isla. Kaagsuban nga ginmimina ha prubinsya an *limestone*, baras, graba ngan *dolomite* nga ginbabaligya ha mga kompaniya han semento. Gin-gagamit ini ha reklamasyon ha Cebu ngan Manila Bay.

Mayda liwat diri mamenos ha 12 nga proyekto nga reklamasyon ha Cebu City ngan Lapu-Lapu City. Usa ha pinakadako an 235 kaektarya nga Cebu City Waterfront Reclamation Project. Hadton 2024, gin-aprubahan an dugang nga unom nga mayor nga proyekto nga reklamasyon nga may kabug-usan nga 765 kaektarya. Ginruba hini nga mga proyekto an mga bakhaw nga hadto nagprotekta ha mga komunidad ha baybayon tikang ha magkusog nga bagyo, balud ngan baha. Ginbara liwat hini an mga natural nga aragian han tubig.

Dugang nga hinungdan han pagrumpagas han baha an waray wantas nga pagtindog hin mga proyekto nga *real estate* ngan turismo ha higtaas nga parte han Metro Cebu. Usa hini an The Rise ha Monterrazas de Cebu, usa nga marahalon nga pabalay nga gin-ukab ha ligid han bukid ha Cebu City. Hadto pa ginmanduan an Monterrazas nga igundang an proyekto kahuman an mga pagbaha ngan pagtimpag han tuna ha mga baryo ha magkalain-lain nga parte han bukid.

Korapsyon ha mga proyekto nga *flood control*

Ginpagrabe an pagrumpagas han baha ngan pagtimpag han tuna tikang ha higtaas nga parte han Cebu han palpak nga mga proyekto nga *flood control* ha higmubo nga parte han isla.

Sigon ha datos han estado, inabot ha 343 an proyekto para ha *flood control* ha Cebu tikang 2016 tubtub 2022, ngan aada ha 168 nga proyekto tikang 2023 tubtub 2025. Nag-alutaga an prubinsya han ₱26.7 kabilyon para ha 414 nga proyekto nga *flood control* para ha tuig 2022 tubtub 2025. Gin-amin han lokal nga gubyerno nga ngatanan nga gintindog nga *flood control* tikang 2019 palpak o *substandard*.

Pinakadamo nga nakuha nga kontrata ha Cebu an QM Builders ngan Quirante Construction Corp. han pamilya nga Quirante; Alpha & Omega ngan St. Timothy Construction han mga Discaya; Centerways Construction & Devt Inc ni Lawrence Lubiano; Legacy Construction ni Alex Abelido; ngan WTG Construction & Development Corp. han pamilya ni Sen. Bong Go.

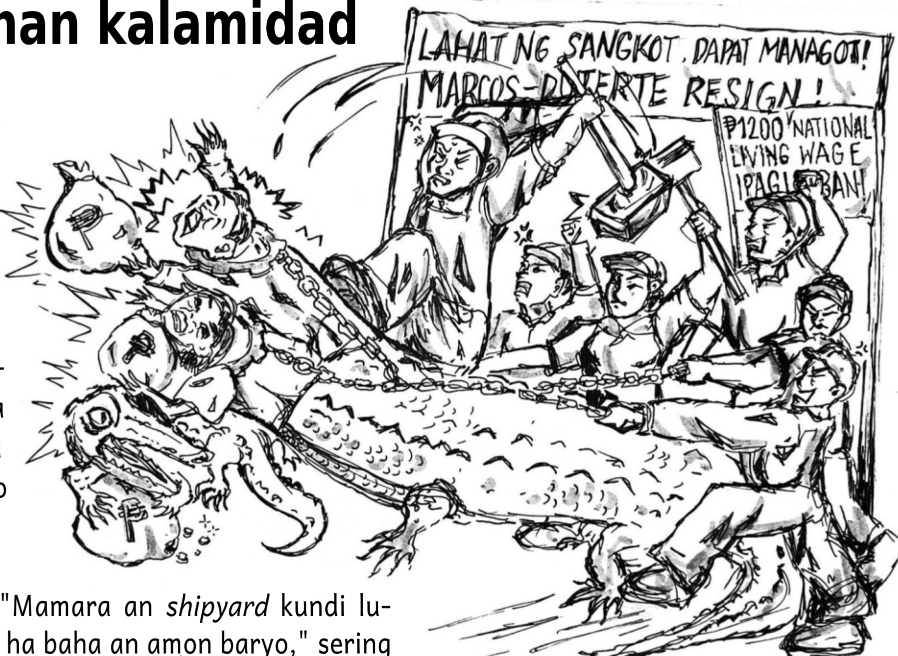
Kangalas han mga Cebuano

Nagprotesta an mga biktima han bagyo nga Tino tikang ha Barangay Paknaan ngan Mandaue City ngan membro han Bagong Alyansang Makabayan-Central Visayas hadton Nobyembre 15 ha Gorordo Avenue. Ginkundenar nira an korapsyon ha prubinsya ngan nanawagan han kumpensyasyon para ha mga nagin biktima. Nagdagkot liwat hira hin kandila ngan ginbagting an mga lingganay komo paghinumdom ha mga namatay ha bagyo.

Hadton Nobyembre 18, upisyal nga ginbug-os han mga demokratiko nga grupo ngan sektor an Kalihukang Sugboanon Kontra Korapsyon (KASUKKO) komo alyansa kontra korapsyon ha Cebu. Nanawagan an alyansa ha katawhan nga pumartisipar ha nasyunal nga protesta ha Nobyembre 30 ha Fuenta Osmeña, Cebu City. AB

Baha han korapsyon ngan pananalumpigos ha klase nga trabahador panahon han kalamidad

Ha panahon nga nalulumos ha baha an mga komunidad ngan kalsada, doble an igo ha klase nga trabahador. Kaagsuban, hira an naukoy ha himubo ngan bahaon nga parte han mga syudad kundiin igintindog an palpak ngan gatasan nga mga *flood control* nga proyekto. Diri la naruruba an ira mga balay ngan komunidad, nawawarayan liwat hira han kita, nabubutang ha diri talwas nga mga kondisyon ha pagtrabaho ngan namemeligro nga matanggal ha trabaho.

Pinakagrabe an destroso ha mga trabahador nga himubo an suhol, mga kontraktwal, "self-employed," ngan iba pa nga ha aktwal waray trabaho ngan baga-ploretaryado. Hira an mga "no work-no pay," haros waray benepisyo ngan waray o gutiay nga natitirok.

Usa hini hi Carl nga nag-uusahan nga nagbubuhi ha iya pamilya. Ginbaha an iya balay hadton inigo an bagyo nga Tino ha Cebu. Usa kasemana kataliwan manlasurbo an bagyo, hira nga magburugto diri pa gihap nakakabalik ha trabaho tungod ha pagpanginano ha ira naruba nga urukyan. Ubos na an iya sweldo. Ubos na liwat an *13th month pay* nga temprano nga ginpanhatag han iya amo para unta ha Pasko.

Nangangalas hiya ha kamutangan nga kinahanglan niya kumuha han pan-gastos tikang ha ginpagalan niya nga natirok samtang waray napapagbaton ha mga kurakot. "Kamakuri magin biktima han korapsyon," sering niya. “Diri la ini pangawat han kwarta, pangawat liwat ini han oras ngan dignidad (namon nga mga trabahador)."

Sa Balambam, Cebu, talwas ha baha an *shipyard* han Austal Limited, usa nga kompaniya nga Australian nga nag-eempleyo han 1,500 nga Pilipino. Kundi masobra 40% han mga trabahador hini an nag-*absent* ha trabaho. Usa hini an *welder* nga hi Rico nga naukoy ha parte han Mandaue City nga bug-os nga napara han maruba an dike ngan nagrumpagas an tubig-baha tikang ha Butuanon River.

"Mamara an *shipyard* kundi lumos ha baha an amon baryo," sering niya. Gintagan hiya han *emergency leave*, kundi waray bayad. Ha upat kaadlaw niya nga pag-*absent*, nawarayan hiya han ₱2,000 nga kita. Waray hiya nakarawat nga bulig para ha rehabilitasyon tikang ha Austal ngan ha gubyerno.

Pwersahay nga pagpapatrabaho ha butnga han kalamidad

Iginreport han BPO Industry Employees Network (BIEN) nga ha panahon han mga bagyo nga Tino ngan Uwan, ginpwersa han diri mamenos ha 98 nga kompaniya nga BPO an ira mga empleyado nga sumulod ha trabaho.

"Ginsidngan kami nga sumulod ngan kun diri iibanan an bayad ha amon," asoy han usa ha mga *call center agent* ha Metro Manila. Linusong hiya ha baha, sinakay han dyip nga naruba ha butnga han biyahe. "Waray ako makaabot ha *shift* sanglit ginpadad-an ako han *warning* ha *e-mail.*"

"Tawa-tangis" na la an usa pa nga empleyado nga ginpirit nga mag-*work-from-home* ha butnga han hiluagan nga *brown-out*. "Tulo kaadlaw ako nga waray nahimo ngan waray kita," sering niya. Ginkinahanglan niya nga mag-obertaym hin waray bayad agud mailanat an iya kota.

Ha Bulacan, 200 nga kababayinan nga trabahador an ginpirit nga sumulod hadton Nobyembre 11 para ha "11-11 sale" o adlaw nga may diskwento an mga kompaniya nga nagbabaligya ha *internet*. Sugad ha iba, linusong hira ha baha agud maabot an gintatrabahuan nga bodega.

"Makangaralas an mga sugad hini nga estorya han pagkukuri ha panahon han grabe nga kalamidad," sigon ha Kilusan ng Mangagawang Kababaihan. "(Gin)-uuna (pa) han dagko nga kompaniya an dako nga tubo tanding ha katalwasan han ira mga trabahador."

An Bulacan an sentro han iskandalo han maanomaliya nga mga *flood control* nga proyekto, ikaduha an Cebu.

Prostesta nga "humaw-as ha baha ngan korapsyon"

Hadton Nobyembre 14, iginlansar han Kilusang Mayo Uno ngan diri mamenos ha 10 nga unyon an "protesta nga humaw-as tikang ha krisis han baha ngan korapsyon." Nagpartisipar dinhi an mga trabahador han Nexperia, Wyeth, Vanson Paper, Regan, Himmel, PLDT, Kowloon House, 4E Builders, ngan mga trabahador ha North Harbor ngan First Cavite Industrial Estate.

"Ha pagrumpagas han mga delubyo, dugang nga nabuksas an kawaray pulos han gubyerno nga Marcos nga magresponde ha mga kalamidad," pahayag han KMU.

Hadton Nobyembre 18, inatubang ha midya an mga trabahador ilarum han alyansa nga Working People Against Corruption agud iganunsyo an pagpartisipar han klase nga trabahador ha paggios ha Luneta ha Nobyembre 30. AB

HA DAGMIT NGA PULONG

₱100 KABILYON

an sigon kan Zaldy Co, hadto anay kongresista, an ginpalusot ni Marcos Jr ha badyet para ha 2025; 25% o ₱25B hini nahingadto kan Marcos komo kikbak o "SOP".

1,800 nga klasrum an naruba tungod ha bagyo nga Uwan

1,182 hini an tala nga nahibang, **366** an grabe nga nahibang ngan **261** an hul-os nga naruba. Nahirekord an pinakadako nga destroso ha Bicol, Calabarzon ngan Cordillera Administrative Region.

₱550

tinuod nga balor han suhol hadton Oktubre, ha luyo han himubo nga tantos han implasyon; diri pa gihap makasadang an suhol ha hitaas nga presyo han pagkaon, papliton ngan serbisyo.

₱4.35 KABILYON

balor han maanomaliya nga *flood control project* ha Davao City nga ginpatuman hadton 2019-2022; 80 hini ha syahan nga distrito ha Davao City.

Ginkuhaan: ACT Teachers Partylist

₱13.60/litro ↑

paghitaas han presyo han *diesel* tikang Oktubre 15, ha sakob han pito kasemana tikang ha syahan nga semana han Oktubre; ₱9.60/ litro an gin-umento ha presyo han gasolina ngan 10.70/litro ha kerosin.

₱5.1 KABILYON

utang nga diri mabaydan han 38 nga kooperatiba han mga "moderno nga dyip" hadton 2024-2025, hinungdan han ira pagserra ngan pagkawara han pakabuhi han gatus-gatos nga drayber.

242 an ginpatay nga Palestino han mga sundalo nga Israeli ha Gaza ha luyo han ukoy-bubto nga nagtikang hadton Oktubre 10.

Ginkuhaan: Gaza's Health Ministry, November 10, 2025

4% AN GINDAKO HAN GDP

ha ika-3 nga kwarter han 2025, pinakamahinay ha nakalabay nga 14 katuig; binagsak ha 4.1% an pagdako han *household consumption* (gastos han mga pamilya), pinakahimubo ha 15 katuig (diri kalakip an mga tuig han pandemya).

Ginkuhaan: Ibon Foundation

Naabot an balita han gerra han katawhan han Pilipinas tubtub France

Kada duha kasemana, nagtitirirok an mga membro han Committee to Support the Revolution in the Philippines (CSRP), alyado han Friends of the Filipino People in Struggle (FFPS) ha France, agud talakayon an isyu han Ang Bayan (AB). Kaparte ini han regular nga programa han CSRP agud adman ngan igpasamwak an mga nakab-ot ngan pagpasulong han gerra han katawhan ha Pilipinas.

Sigon ha Balita from FFPS, panmasa nga mantalaan han grupo, nagin kahiaraan na han CSRP an magpili han importante nga artikulo ha AB ngan pagtutudlok ha mga magtatalakay hini. Parte han pangangandam para ha pag-aram an paghuhubad han mga napili nga artikulo ha lenggwahe nga French.

"Mayda magkalain-lain nga pamaagi an mga kasama agud mag-andam ha pag-aram ha usa nga artikulo," pahayag ni Ka Isaak han CSRP. Sering niya, hadton una nahatag-atensyon la an mga membro ha simple nga paghuhubad ha artikulo kundi ha dayuday mas nagin komportable na hira ngan nakakapaghatag na han kadugangan nga mga konteksto ngan impormasyon.

"Pananglitan, nagpapakita hira han mapa agud tudlukon an lokasyon han pira nga mga syudad ngan prubinsya, naghahatag han dugang nga detalye ha kinabuhi han usa nga martir, o igpapaliwanag an kasaysayan han usa nga organisasyon," sigon kan Ka Isaak.

Nakit-an han CSRP an positibo nga epekto han ira regular nga diskusyon. Hinitaas an kompyansa han mga membro nira nga talakayon ha publiko an rebolusyon Pilipino ngan dugang hira nga naaaghat nga magpartisipar ha buruhaton ha internasyunal nga magbinurugto.

"An AB lahos pa ha usa nga instrumento han pagpupukaw. An pira ha mga nagpartisipar ha diskusyon inapi na ha CSRP, ngan yana napartisipar na ha amon mga mobilisasyon," sigon kan Ka Isaak. Nagmamalaypakay na hira han mga bandera han FFPS ngan han National Democratic Front of the Philippines ngan nagpahayag han kaandaman nga suportahan an rebolusyon Pilipino, sering niya. AB

Asembliya han KM ha Metro Manila, nahilansar

NAGLANSAR HIN ASEMBLEYA an usa ha mga tsapter han Kabataang Makabayan (KM)-Metro Manila Luzille Gypsy Zabala Brigade ha usa nga sikreto nga lokasyon hadton Nobyembre 16. Ginhimo an katitirok komo parte han pagsalin-urog han ika-61 nga anibersaryo han KM ha Nobyembre 30.

Gintalakay ha asembleya an mahugot nga buruhaton han KM ha pagpapakusog han kagiusan nga kabatan-unan nga estudyante ha sentro nga syudad. Sigon kan Ka Karso Mapagpalaya, usa ha mga tinambog ha asembleya, andam an kabatan-unan ha rehiyon nga katinan an rebolusyunaryo nga mga buruhaton han KM.

Sering niya, papakyason han KM an mga pasista nga atake han rehimen Marcos Jr ngan tutumanon an mga buruhaton ha pagpartisipar han kabatan-unan ha dalan han armado nga pakig-away. "Kinahanglan itanum ha kasingkasing han kada batan-on an ultimo nga importansya han KM ha pagpapasulong han rebolusyon Pilipino!"

US, switik nga ginpapapintas an panginginlabot ha butnga han mga kalamidad

Samtang lumos ha baha an katawhan Pilipino, nalilibang an US ha pagpapapintas han interbensyon militar hini ha nasud. Kabakyang an niyutiyo hini nga Armed Forces of the Philippines (AFP), gin-gamit hini nga tahub an HADR (humanitarian assistance and disaster response) agud dirudiretso nga makaglansar han *war games* ngan iba pa nga panmilitar nga aktibidad.

Nagpapabilin an mga tropa nga Australian, usa nga mayor nga alyado han US ha Pacific, ha isla han Panay ha panahon han Bagyo nga Tino. Ginhuman nira an 1 kabulan nga *war games* nga Kasangga: 2025-02 hadton Nobyembre 7 ha Camp Peralta ha Jamindan, Capiz.

Ha panahon han Bagyo nga Uwan, linutaw an presensya han mga pwersa nga Amerikano ha Norte han Luzon diin ginlalansar liwat an 10 kaadlaw nga Joint Exercise (AJEX) Dagat, Langit at Lupa (DAGITPA) han AFP. Diri butaray nga napartisipar an US hini nga pagpapahiara.

Sugadpaman, kaparte an pagpahiara ha ginpapasulong han US nga pangandam ngan pangayat han gerra ha karibal hini nga imperyalista nga China. An hepe mismo han AFP an nagdeklara nga pangandam ini ingkaso "atakihon an Taiwan." Napugos an AFP nga temporaryo nga ihunong an pagpahiara agud maglansar hin HADR, kaupod an mga tropa han US, ha pira nga parte ha Luzon.

Nagpapabilin liwat an mga bokis de gerra han US ha teritoryo pandagat han Pilipinas hini nga panahon. Hadton Nobyembre 14-15, iginlansar hini an ika-13 nga Multilaterial Maritime Cooperative Activity, kaupod an Japan, ngan ha syahan nga higayon, an Philippine Navy. Nakiggitgitay ini ha mga barko han Chinese hirani ha Scarborough Shoal.

Ha Alamada, North Cotabato, iginlansar an usa nga wara igsapubliko nga pagpahiara militar hadton Nobyembre 11-14. Hini nga mga adlaw, gin-antos han mga residente an magkulop nga waray hunong nga pagpapabuto han magkalain-lain nga klase han armas. Iginreport nira an presensya han mga langyaw nga tropa nga nagseserbe nga mga instruktor ha pagpapahiara han mga pankombat nga maniobra ha ira mga umhanan ngan sityo. AB

Depensa ha tuna ngan kontra-pyudal nga pakigbisog ha Isabela

Atubangan han damo nga ayat, nagpapadayon an upat nga pakigbisog han mga parag-uma para ha ira katungod ha tuna ha Isabela. Tikang 2019, naglansar hira han mga kampuhan, paghulad, mga dayalogo, petisyon ngan komprontasyon kontra ha agaron maytuna ngan mga ahensya han gubyerno.

Ha sentro nga Isabela, duha nga komunidad han mga parag-uma an nakikigbisog para ha ira katungod ha *homestead*. An erya ginlulupot agud magin parte han mas hiluag nga *agro-industrial zone* nga gin-gagamit para ha dagko nga *poultry*, bodega, plantasyon han melon, tubo ngan iba pa.

Usa hini nga mga erya an masobra 20 kaektarya nga *homestead* nga humayan, maisan ngan melonan nga ginhuhulad han 20 nga pamilya. Sobra 40 katuig na nga hadto anay nga saop nga nagin benepisyaryo han reporma nga agraryo an mga pamilya. Ha duruyog nga paggios, nabawi nira an gin-agaw nga mga umhanan, napahunong an pagbabaligya ha tuna ngan napahunong an panunukot han plete. Napahunong liwat nira an pananamok ngan pagbalay-balay han mga pulis ngan militar.

Ha usa pa nga bungto, nakikigbisog an mga parag-uma para ha masobra 20 kaektarya nga *homestead* nga humayan, maisan, ngan tanuman han utanon. Ginhuhulad an tuna han 17 kapamilya han parag-uma nga 50 katuig na nga saop ha lugar. Hadton 2021, tigda nga nagpakita ha lugar an kaurupdan han agaron maytuna nga may dara nga peke nga "reconstituted" o utro nga ginbug-os nga titulo ngan ginlulupot an tuna. Tikang hadto aktibo nga naato an mga parag-uma para ha ira katungod ha tuna, ha luyo han panmuypoy ngan pagtalapas ha tawhanon nga katungod.

Ha sur han Isabela, padayon an pagdepensa han mga parag-uma ha ira katungod nga maghulad ha duha nga erya. Nakapagpapabilin an mga parag-uma nga gin-aagawan han tuna ngan disimulado nga nakapapaghulad para ha ira mga konsumo ngan pakabuhian nga ginlulupot nga halos 70 kaektarya nga tuna ha usa nga kompaniya ha pagmimina. Ha usa pa nga bungto, gin-aatuhan han mga parag-uma an pag-angkon ha 50 kaektarya nga tuna ha tahub han National Greening Program han gubyerno.

Yawe an pampulitika nga pag-aram ha pag-isa han militansya

Ha naglabay nga unom katuig, dako an nagin papel han mga pampulitika nga pag-aram para ig-isa an militansya ngan padig-unon an diwa han mga parag-uma ha ira pag-ato. Nagin epektibo ini ha pagsagang ha kamadarahug han mga agaron maytuna ngan pwersa han Armed Forces of the Philippines ngan Philippine National Police.

Ha upat nga kampanya ha Isabela, ginseseguro an paghahatag han mga pampulitika han pag-aram ha magkalain-lain nga hugna han paggios han mga parag-uma. Iginhaum nira an mga diskusyon ha partikular nga kamutangan, birik han sitwasyon ngan iglalansar nga kolektibo nga paggios.

Ginbug-os ngan gin-adman nira an pankampanya nga papel kasumpay han panlulupot ha tuna nga ginkakaatubang. Gin-aadman an ligal nga kamutangan han mga parag-uma, an kasaysayan han tuna ngan an ira katungod dinhi. Ginsumpay nira ini ha pankabug-usan nga pakigbisog han klase nga parag-uma ha paghisgot ha pakigbisog para ha tinuod nga reporma ha tuna.

Kadungan han pagkakatukod ha mga asosasyon han mga parag-uma, gindiskusyonan an oryentasyon han ira mga organisasyon. Nakagdiskusyon liwat hira hiunong ha isyu han sobra-sobra nga importasyon han bugas, pagtitindog han base militar han US ha rehiyon basar ha Enhanced Defense Cooperation Agreement ngan iba pa nga isyu pan-nasud kada napartisipar ha mga rali.

Pormal liwat hira nga nag-aaram han Halipot nga Kurso han Katilingban ngan Rebolusyon Pilipino ngan Ispesyal nga Kurso Panmasa. Ha paghilarum han rebolusyunaryo nga kapukawan, gintalakay nira an rebolusyunaryo nga oryentasyon ngan buruhaton han Pambansang Katipunan ng mga Magbubukid. Ha pira nga higayon, nagtalakay liwat hira han Ang Bayan.

Nagin landaw liwat an pag-aram han mga parag-uma ha kamutangan han tawhanon nga katungod ngan pag-ato ha kampanya nga pagpapasurender han mga pulis, militar ngan National Task Force-Elcac. Gin-gamit nira ini nga pansagang ha waray hunong nga pangatake ha ira pagkakaurusa ngan pag-atentar nga igsabotahe an ira pakigbisog ha tuna. Nanindugan an mga komunidad kontra ha panhahadlok ngan panguwat han mga traydor nga "hadto anay rebelde."

"Kinahanglan igpadayon an [mga pag-aram] ha iba pa nga mga membro nira labina nga nagigin mas madarahug ngan makuri an lokal nga pakigbisog nira ha tuna," sigon ha report han mga organisador. AB

Organisador han parag-uma ha Isabela, gin-aresto

Ginkundenar han Karapatan-Cagayan Valley an iligal nga pagdakop kan Stalin Valencia, usa nga organisador han parag-uma. Gindakop han gintig-ob nga pwersa han Philippine National Police (PNP) ngan 5th ID hi Valencia hadton Nobyembre 15 ha San Mateo, Isabela. Naatubang hiya ha luun-luon nga mga kaso nga kriminal, kaupod an pakyas nga pagpatay, pagpatay ngan pansunog ha Cagayan Valley.

Mag-aga nga waray iglutaw hi Valencia, ngan ginhikawan nga makit-an han iya pamilya ngan ginpili nga abogado. Ginkakabarak-an nira nga ginpailarum hiya ha interogasyon ngan sikolohikal nga pagpapakuri.

Ha Negros, susrunod an nahireport nga mga kaso han pagtalapas ha tawhanon nga katungod tikang Oktubre 28 tubtub Nobyembre 4.

Pangaresto. Gindakop han mga sundalo han 94th IB an minoriya nga hi Anoy Pacheco samtang tikadto ha iya umhanan ha Sityo Tigbao, Barangay Buenavista, Himamaylan City hadton Nobyembre 4. Hi Pacheco anak han usa nga "Kalanyan" o lider han minoriya ha ira lugar nga Tribu Magahat-Bukidnon.

Panrekisa. Hadton Oktubre 28, pwersahay nga ginsulod ngan ginransak han mga sundalo an balay han parag-uma nga hi Remy Villacanao. Kasunod hini ginsulong ngan ginpalibutan han mga sundalo an balay ni Chona Martinez, asawa ngan bugto han mga biktima han pampulitika nga panmatay han militar.

Ha Laguna, naatubang ha hulga han demolisyon an komunidad han kablas ha NIA Road Purok 7 ha Barangay Pooc, Sta. Rosa, Laguna. An demolisyon ginsesering nga maghahatag lugway ha *road concreting project* han ahensya. Gintalaan nga himuon ini tikang Nobyembre 18. AB

Aset nga dabi ha pagpatay kan Juanito Magbanua, napatay

NAPATAY HAN BAGONG Hukbong Bayan (BHB)-South Central Negros (Romeo Nanta Command) ha iginlansar hini nga armado nga aksyon an intel aset han 94th IB nga hi Jomy Pelarta hadton Nobyembre 6 han gab-i ha Sityo Sig-ang, Barangay Carabalan, Himamaylan City, Negros Occidental. Dabi hi Pelarta ha pagpatay ha hors de combat nga tagpagyakan han BHB-Negros Island nga hi Ka Juanito Magbanua (Romeo Nanta) hadton 2022.

Hi Pelarta an nagtutdo ha lokasyon ni Ka Juanito ha Sityo Medel. Gindakop, gintortyur ngan tuyo nga ginpatay han mga sundalo an hadto naka-*medical leave* nga tagapagyakan. Kahuman hini, ginpagawas nga napatay hiya ha usa nga armado nga engkwentro. Dabi liwat hi Pelarta ha pagpareyd ha yunit han BHB pira kaadlaw antes niya ginpadakop hi Ka Juanito. Dabi gihap hi Pelarta ha duha nga kaso han panlugos, ngan ginatentar nga panlugos.

Armado nga sumpakiay ngan henosidyo ha Sudan, durot han imperyalista nga *proxy war*

Padayon nga naluludlod ha kasamukan an Sudan tikang han bumuto hadton 2023 an gerra giutan han Sudanese Armed Forces (SAF) ngan Rapid Support Forces (RSF). Masobra 150,000 katawo na an napatay ha gerra, ngan milyun-milyon pa an napiritan nga mag-ebakwet.

Aada ha 25 kamilyon nga Sudanese an nahiaagum han grabe nga kakulangan ha pagkaon. Iginkokonsidera an nasud nga mayda usa ha pinakagrabe nga krisis ha kagutuman ha bug-os nga kalibutan.

Sigon ha International League of Peoples' Struggle (ILPS), diri simple nga sumpakiay han lokal nga mga pwersa an nahitatabo ha Sudan. Nanginginlabot dinhi an US ha tuyo nga kontrolon diri la an gubyerno han Sudan kundi hasta an mineral nga karikuhan han nasud.

Ginpupurok han US, pinaagi han mga alyado hini ha Middle East, an RSF ngan SAF. Kabakyang hini an Mossad, paniktik nga ahensya han Zionista nga Israel, ha pagpapahiara ha RSF. Ginpapalarab han US an sumpakiay agud paluyahon an pagkakaurusa han mga nasud nga African ngan Arab ngan igpabilin an kontrol hini ha natural nga karikuhan han rehiyon, labina ha bulawan ngan lana. Gintugutan liwat han US an mga niyutiyo hini ha Middle East nga magpulos ha baligyaan han armas ha magkaluyo nga gapil.

Makikit-an dinhi nga an US an prinsipal nga may baratunon ha krisis ngan henosidyo-an-lebel nga kamadarahug han Sudan, sigon ha ILPS.

"An krisis ha Sudan repleksyon han mga nahiuna nga imperyalista nga interbensyon ha Iraq, Libya, ngan Syria," sering hini. Kapareho ini han mga gerra nga ginhimo ha ngaran han demokrasya kundi ha kamatuoran para ha interes han US ngan mga alyado hini nga nasud. Kaparte liwat ini han mas hiluag nga kampanya han US ngan ira mga alyado agud tungaon ngan kontrolon an mga nasud ha Africa ngan West Asia. Kalakip dinhi an mga gerra ha Democratic Republic of the Conggo ngan an pag-atake ha Yemen ngan Palestine, nga tanan naatake ha katungod han mga katawhan ha kaugaringon nga pagdedesisyon. AB